

[Knud Østergaard.]

rigsministeren ikke er ønsket i Amerikas Forenede Stater, eller også at de ikke ønsker at tage til Amerikas Forenede Stater. Det var derfor, jeg sagde „min“ statsminister, og jeg vil også gerne sige „min“ udenrigsminister. Jeg mener, der er mange i befolkningen — jeg tror de fleste — som ønsker at få et konkret svar på dette spørgsmål.

Poul Hartling: Med al respekt for de medlemmer og de ministre, som har haft ordet, forekommer det mig ikke, at der blev sagt noget, som kræver nogen særlig kommentar. Jeg vil ikke påstå — naturligvis — at statsministeren ikke sagde noget, men jeg vil måske nok sige, at ud over at han som sædvanlig forsvarede sig og sagde, at regeringen havde altid gjort det rigtige, og socialdemokratiet havde også altid gjort det rigtige — det kom ikke bag på nogen, at han sagde det — så kræver det, han sagde, næppe nogen kommentar.

Derfor kan jeg vist indskrænke mig til den lille bitte bemærkning, at når det ærede medlem hr. Jørgen Peder Hansen siger, at jeg kritiserede socialdemokratiet for altid at ville anvende udenrigspolitik til indenrigspolitiske manøvrer, og det havde jeg brugt en stor del af min taletid til, så hørte han åbenbart ikke rigtig efter. Det, jeg kritiserede socialdemokratiet for, var, at man havde gjort det, men jeg udelte netop de venligste ord både til udenrigsministeren og til socialdemokratiet for, at de havde forbedret sig. Det fortælles om den kendte lægprædikant Anders Stubkær, at når nogle sagde et rosende ord til ham, så sagde han: Åh, sig det én gang til, det gør så godt herinde. Jeg forstår, at det, hr. Jørgen Peder Hansen er ude efter, er, at jeg skal sige det én gang til. Det gør jeg gerne: socialdemokratiet har forbedret sig — gid det må vinde og vare. Jeg skal ikke spolere idyllen med flere bemærkninger.

Gert Petersen: Her er rigtig ros til regeringen i dag, først fra det konservative folkeparti og så fra venstre, tilmed to gange fra venstre. Jeg er ikke helt sikker på, at jeg kan møde frem med helt de samme roser.

Jeg mangler svar på et par spørgsmål, som jeg stillede udenrigsministeren. For det første var der spørgsmålet om, hvordan den

danske regering har tænkt sig at man vil følge sikkerhedskonferencen op.

Dernæst var jeg inde på nogle betragtninger om de amerikanske bombardementer i Cambodia. Jeg havde ventet, at udenrigsministeren, i stedet for at beskæftige sig med klorvaskning og hele den problematik ville have taget de betragtninger, jeg kom med, som anledning til at sige noget, til at fremsætte sit synspunkt om de bombardementer, som finder sted i Cambodia. Det vil jeg i hvert fald gerne bede udenrigsministeren om, uanset hvordan synspunktet er; det må man jo drøfte, når man har hørt det. Jeg synes, det ville være en lidt fattig debat, hvis vi ikke fra den danske regerings side havde hørt, hvordan man vurderer den fortsatte indsats, massive krigsindsats, som finder sted i Indokina, nemlig disse bombardementer i Cambodia.

Der har været en diskussion om NATO-problematikken, som jeg var inde på. Det vil føre meget langt at gå ind i en detaljeret diskussion om de synspunkter, hr. Robert Pedersen rejste. Jeg er af den overbevisning, at da man startede NATO, så var det for igennem militær magt at kunne lægge pres på andre dele af verden og kunne bevare så meget som muligt åbent som kapitalistisk marked i global målestok. Dermed har jeg ikke beskyldt Danmark for at være krigerisk, og hvis der i det, som blev citeret, og hvor der var tale om „arv og gæld“ og alt det her, lå en antydning af, at jeg skulle have været af den opfattelse, at Danmark gik ind i NATO for at forberede Danmark til en krig, så vil jeg godt fraskrive mig „arv og gæld“, hvad det angår. Jeg har tidligere sagt her, at jeg er helt overbevist om, at de partier, som er repræsenteret her, søger at finde veje til at bevare freden og afspændingen osv. Det er disse veje, vi er uenige om.

Her tror jeg stadig væk at NATO var en meget farlig vej, og hvis man ser på den politiske og militærpolitiske udvikling 1950erne igennem, ja, så ser man også et billede af en krigsmaskine, som blev bygget op, og en strategi, som var ganske risikabel. Den forbindes med navne som John Foster Dulles og roll-back taktik, altså tilbagerulningsstrategi i forhold til de østeuropæiske lande og alt det dér. Sådan gik den første halve snes år af NATOs eksistens. Så er det internationale styrkeforhold blevet ændret,